

בארה של תורה

פשוט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות דרכי תורה רחובות, בתי מדרש להוראה ולרבנות וכוללים לאברכים מצויינים, רח"ש 12

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 055-2537170

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

גליון 716 סיון תשפ"א שנה טו'

מוקדש לע"נ מרת סעדה בת נעמי מחפוץ ע"ה ע"י נשיא המוסדות הרה"ג ישראל מחפוץ שליט"א

פרשת שלח

השתמשו תחילה ב"עיפרון שפיצים" אלא שהיו לזה כמה חסרונות ואף סיכונים (חומר דליק ועוד). וכאשר שמעה נאס"א על עט חלל מיוחד שפיתח יצרן העטים הפרטי פושר, מיהרה לרכוש ממנו יחידות לצרכיה.

אך לענייננו לא ממש משנה אם מדובר בסיפור אמיתי או לא, מהסיבה הפשוטה הבאה, כל אחד ואחד כבר נתקל בחייו הפרטיים במסר שהדהד באוזניו ממקרה שניסה לעשות חשבונות רבים והסתבר לו שהפתרון מונח דווקא בדרך הפשיטות והתמימות. ומכאן שהצלחה בחיים נובעת מהבטחון הגמור בה' וההליכה אחריו בתמימות ובפשטות, ולא מתוך דרכים עקלקלות של חשבונות עקומים שמוליכים את האדם שאולה. (מוסף שב"ק פרי' שלח תשע"ט בשם הרב אליהו גרטנר).

השלולית שניצחה

"זיעפילו לעלות אל ראש ההר" (יד, מד)

הגאון הגדול ר' ברוך מרדכי אזרחי עמד בספרו **ברכת מרדכי** על הנהגה זו של המעפילים. כי לכאורה מה סברו ומה העלו בדעתם, הרי משה רבינו אמר להם במפורש "למה זה אתם עוברים את פי ה' והיא לא תצלח", ובישר להם שהקרב אבוד והפסדם מובטח, וכיצד חשבו שבכל זאת יצליחו וינצחו.

אכן, היות ובערה בליבם התשוקה "לכפר" על חטא המרגלים ולעלות בכל מחיר לארץ, והיתה בהם שאיפה עזה לצאת ולהילחם, היו סמוכים ובטוחים שעצם השאיפה תועיל להם שהקב"ה יסכים עימם ובזכות זאת ינצחו. כי כן חקק ה' בבריאה שאדם השואף בכל מאדו להוציא לפועל דבר מסויים, אם אכן שאיפתו חזקה ואמיתית, יזכה לסייעתא דשמיא ומשמים יעניקו לו כוחות עילאיים להגשים ולממש את שאיפתו. והם אשר ידעו מהו כוחה של שאיפה, ואף ידעו כמה גדולה היא שאיפתם להילחם ולכבוש את הארץ, סברו שיעמוד להם הדבר לזכות לסייעתא ועזרה ממעל.

ואמנם, למעשה טעות היתה בידם, כי שאיפה גדולה ככל שתהיה לא תזכה לעולם לעזרה וסיוע מן שמיא כל עוד שהיא נגד רצון הבורא. אי אפשר "להכריח" את הבורא להעניק הצלחה על ידי שאיפה עזה אסורה. ולכן משה רבינו מזהיר ואומר להם "למה זה אתם עוברים את פי ה' והיא לא תצלח", הוא לא זלזל בשאיפה שלהם, הוא ידע כמה גדול רצונם לצאת והילחם, אך אמר להם שבמקרה שלהם היות ואין זה רצון ה', אף רצון ושאיפה שבעולם, גדולים ועזים ככל שיהיו, לא יועילו להם במאומה.

והוא הדבר אשר קרה. הם נכשלו והפסידו. הם טעו כי היה זה נגד רצון ה'. אך בעצם היסוד שהלכו לאורו לא נפלה שום טעות. כי אכן גדול הוא כוחו של האדם להשיג כל שירצה אם אכן ישאף לכך בכל מאדו, ומשמים יעזרוהו, כי אין דבר העומד בפני הרצון, ובלבד שאין זה נגד רצון ה'.

"תכתבו בעיפרון ולא תאלצו להמציא עטים במיליונים!"

"שלח לך אנשים" (יג, ב)

ביטוי השיא של המלחמה הקרה שניהלו ביניהם ארה"ב וברית המועצות היתה התחרות על החלל, מי יגיע ראשון לירח, ומי יניף את הדגל ראשון, ומי ישלוט ראשון. וכך בזמן שברוסיה רעבו ללחם אושרו מיליארדים לתוכניות דמיוניות של כיבוש החלל. במסגרת תחרות זו נאלצו הצדדים להתמודד עם אין ספור בעיות חדשות שמעולם לא עלו על דעת אנוש. חלק לא מבוטל מהפתרונות שנמצאו הועתקו בהמשך לחיים בכדור הארץ ומלווים אותנו יום יום שעה שעה.

הנה בעיה איתה התמודדו: על האסטרונוטים הוטל למלא דו"ח קבוע, אלא שבלי כח כבידה לא עובדים העטים בחלל. שברו האמריקאים את הראש, ועם המון מאמץ וכסף רב המציאו עט שעובר גם בתנאים כאלו. מדובר בעט שמכיל דיו במרקם ג'ל שהופך לנוזלי רק במגע עם הנייר. החלק הריק במחסנית הדיו מלא בגז שמאפשר ללחוץ את הדיו החוצה גם במצב של חוסר כבידה. העט גם תוכנן לעמוד בטמפרטורות קיצוניות של עד מינוס 45 מעלות והכתיבה בו התאפשרה בכל כיוון ובתנאי חוסר משקל בחלל.

לימים הסתיימה המלחמה הקרה ואסטרונוט אמריקאי ורוסי נפגשו. השאלה הראשונה שסקרנה אה האמריקאי היתה "איך פתרתם את בעיית הכתיבה?". "אה, כתבנו בעיפרון" השיב הרוסי...

ומה זה מלמד אותנו? שלפעמים מרוב להיות מתוחכם אתה רק מסתבך ומפסיד. לך ישר, תחשוב ישר, ותרוויח!

ב. ומכאן למרגלים. מזה אלפי שנה מגדירים המפרשים את חטא המרגלים באופנים שונים. יש דורשים לגנאי כפשוטו, ויש דורשים שעומק כוונתם היתה טובה מחמת חשבונות רבים שחישבו כדי לא להפסיד כל מיני עניינים רוחניים. אך דבר אחד ברור, אם היו המרגלים הולכים ישר בתמימות רק היו מרוויחים מכך. אכן, **"תכתבו בעיפרון ולא תאלצו להמציא עטים במיליונים!"**

וזה לשון הרמב"ן (יג, ב) "ועל דעת רבותינו חטאו בעבור שהם רואים את ישועת השם אשר יעשה להם תמיד, והיה להם ללכת אחרי הענן אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת". כלומר, היה להם ללכת בתמימות אחר הדרך אשר מורה להם ה' על ידי הענן, ולבטוח בו שכשם שהולכים בבטחה כל הדרך במדבר גם בדרך אל הארץ ובכניסה אליה יישר דרכם ויבטיח נצחונם. ברגע שאדם מתהלך שלא בתמימות ומבקש ללכת בדרכים עקלקלות, סופו שלא יגיע לכתובת הנכונה... "האלהים עשה את האדם ישר והמה ביקשו חשבונות רבים".

ג. אגב, בהתאם לדברי סוכנות החלל הישראלית, הסיפור עם העיפרון לא ממש התרחש במציאות, שכן האמריקאים עצמם

זורה בת ורדה התוכה ע"ה
אשר מסעוד בן הנה אוהנה ז"ל
לאה בת רבקה שריקי ע"ה
עמישדי בן פלטיאל ורוזלה ז"ל ע"י זרוק

חיים בן שלמה נוני ז"ל
כדיה בת יוסף נוני ע"ה
רחל בת שרה אליעזר ע"ה

שמשון בן סעדיה גדיס ז"ל
לינדה בת שמחה ע"ה ע"י אבישידי
שודיה בת יחיא סיאני ע"ה

ר' בנימין בן שלמה ז"ל + סרה בת רחמה ע"ה
ר' שלמה בן טאוס ז"ל + נאזיה בת תאגיה ע"ה
ארה בן יחיא ז"ל + רחל בת סאלחה ע"ה
יחיא בן טלאת ז"ל + חסיבה בת מננו אזולאי ע"ה

"יום יבוא ואשב על הכסא הזה!"

ג. לפני מספר שנים התפרסם סיפור מדהים על בעלים של אחת החברות הגדולות בארה"ב. בתחילת דרכו הוא היה אדם פשוט ושימש כמנקה בבנין המשרדים המרכזי של אותה חברה. מדי יום הוא היה נכנס לעשרות משרדים ועובד קשה כדי לנקות ולסדר אותם. שכרו היה זעום ובקושי הספיק כדי לכלכל את משפחתו.

בכל יום היה לו רגע אחד של תקווה והשראה. היה זה בשעה שהיה נכנס למשרד המרכזי והגדול ביותר של החברה, משרדו של הבעלים. המשרד היה ריק באותה שעה. והוא היה נוהג להתיישב על הכסא המרווח והמפואר של הבעלים, זוקף את גוו, מרים את ראשו, ואומר לעצמו בקול, "יום יבוא ואני אשב על הכסא הזה, יום יבוא והוא יהיה שלי. יום יבוא ואני אהיה הבעלים של החברה הזו".

הוא לא אמר את זה סתם כדי לעודד את עצמו, הוא האמין בזה והיה בטוח שיום אחד הדבר אכן יתממש ויקרה. והדבר אכן קרה! זה לא התרחש ביום אחד, אך לפתע פתאום שערים נפתחו בפניו ובאופן פלאי הוא החל להתקדם במעמדו בחברה, עד שלאחר שעברו מספר שנים הוא התמנה לבעלים של החברה. הסיפור הוא סיפור אמיתי, יש צילום שבו אפשר לראות את אותו אדם מספר זאת ומעיד על כך. סיפורו שנחשף למיליונים בעולם עורר השראה רבה, והפיח בלב רבים תקווה לעתיד טוב יותר.

כי באמת, כח השאיפה הוא חוק בבריאה, וקיים גם אצל גויים, וברגע שאדם שואף לדבר בכל מאודו, מן השמים מסייעים בידו לזכות בכך.

אמנם בודאי שיחד עם השאיפה צריכה להיות גם השתדלות ראויה. ואם עד היום השאיפות שלנו לא התממשו, מסתבר שההשתדלות והביצוע בפועל לוקה בחסר. אך אם האדם עושה מעשה ויוצר את הכלים הראויים לקבלת השפע משמים, וזה מתחבר לרצון האמיתי הנובע בו לזכות לדבר, מן השמים יצליחו את דרכו ויראה ברכה בעמלו.

ב. בהקשר ליסוד זה סיפר הרב אזרחי: "הנני זוכר כמה דמויות מאלו שהיו בני גילי עת לימודי בישיבה, כאלו שזה לא מכבר באו כשרישומי המוות וייסורי השואה היו עדיין ניבטים מעיניהם הבוהות. במיוחד היה זה אחד מהם שמיד עם כניסתו לאולם הישיבה כאילו נמשך והתמגנט אל מקומו, אך ראשו לא עבד. וכי קל הוא הדבר לעבור את כל מאורעות השואה ולהיות ראשו פנוי ללימוד? הכל נדו לו והשתתפו בצערו. הקליטה היתה קשה עבורו מכל הבחינות, הן הקליטה הסביבתית הן הקליטה השכלית. זכורני שקשה היה לי להוריד את עיני מבחור חמד זה. קשה היה לי להשתחרר ממבע עיניו. מאד דאגתי יחד עם חברים להתפתחותו, והשתתפתי גם בצער קשיי קליטתו".

"והנה, דומני כי היה זה במעריב הראשון שלו, עומד הבחור הזה ומתפלל תפילת שמונה עשרה ארוכה ארוכה מאד. ולאחר שפסע את שלושת פסיעותיו בעושה שלום במרומיו הבחנו בברק של מעין שלולית הנמצאת לרגליו. שלולית שנוצרה מדמעותיו. דמעות של תחינה ותחנונים לבורא עולמים שיחון אותו בשכל ובדעה ויכנסו דברי תורה בלבו, ויהיו ערבים בפיו. איני יכול לשכוח את ההרגשה שריחפה בנו בראותנו זאת. היינו בטוחים כי בעזרת ה' הנה יכול יוכל האיש, ואין ספק כי יצליח".

"ואמנם מיום ליום התקדם בצעדי ענק עד כי התחרו עליו כמה מי מהם יצליח להשיגו כחתן לבתו. וברבות השנים התמנה למגיד שיעור באחת הישיבות החשובות, ולבסוף כיהן כרב ראשי בעיר ואם בישראל".

"חברים היו אומרים, הנה כי כן אנו חשבנו כי מוגבל הוא בכשרונותיו, וסברנו שמאורעות העבר חרתו בו את חולשת הישגיו. והנה מתברר כי טעינו. כנראה לא קראנו אל נכון", כך אמרו חברים. ואני עניתי כנגדם, "לא טעינו! אמנם מוגבל היה, אמנם אימי השואה מצצו מקרבו את לשד חרות מחשבתו, אלא שנבראו לו כוחות חדשים! הוא עצמו ברא את גאונותו המחודשת!! במה? הכיצד?? עם שלולית הדמעות שנקוותה לרגליו בסופה של אותה תפילת שמונה עשרה!!!!".

"הנה כי כן יש לאדם יכולת לברוא לעצמו ע"י שאיפתו את כל הדרוש לו לגאונותו וגדולתו, ולכל אשר נדרש מאדם מישראל. והסייעתא דשמיא מובטחת. זוהי השאיפה! זהו כוחה!!".

כנס חיזוק ושמחה לנשים

נשות רחובות והסביבה מוזמנות לכנס חיזוק ושמחה לכבוד ראש חודש תמוז עם הרצאה מרתקת מאת הרב מנחם שטיין שליט"א בנושא: "המפתחות בידים שלך! - העצמה ומודעות עצמית כמנוף לצמיחה והתפתחות אישית ורוחנית".

הכנס יתקיים במוסדות "דרכי תורה" (רח' ח"ש"ש 12 רחובות) ביום רביעי כט' סיון בשעה 20:30 בערב. הכנס מיועד לנשים ולנערות/דמי כניסה 15 ש/יוגש כיבוד

הרב דן טיומקין ב"דרכי תורה"!

א"ה תתקיים סידרת שיעורים להורים ומחנכים עם הרב דן טיומקין מחבר הספר "בוטר המלאכים - ארגז כלים להורי המתבגר". השיעורים מבוססים על חומר חדש מרתק ומחכים שיעניק להורים כלים מעשיים להתמודדות עם בני הנוער המתבגרים ואתגרי החינוך בדורנו.

הסידרה תתקיים במוסדות "דרכי תורה" (רח' ח"ש"ש 12 רחובות) בימי ראשון בערב בשעה 20:30, החל מיום ראשון כו' סיון (6/6 למניינם), ותכלול חמש הרצאות.

להרשמה ופרטים: 054-2637798 או 08-9452903. ניתן לשלם בנדרים פלוס.

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

פרנסי השנה:

ר' אברהם בן לונה טובול הי"ו לע"נ רחמים בן זוהרה ז"ל. ור' שאול בן רחמה חתון הררי הי"ו לע"נ עזרא בן פלורנס ז"ל, שאול בן בוליסה ז"ל, פלורנס בת שרה ע"ה, אברהם שלום בן רחמה כתון ז"ל, בת שבע בת רחל ע"ה.

פרנס השבוע:

ר' מישל בן אעזם ישעיהו הי"ו לזכות ורפו"ש לאמו מרת אעזם בת שרה תח'. ור' אלון חלפון בן עופרה הי"ו. ור' דן טמסטט הי"ו לע"נ יהושע בן בידה ז"ל

יזכו להצלחה ונחת מיוצאי חלציהם, ובריאות איתנה ופרנסה טובה, ויבורכו הם ובני ביתם בכל הברכות הכתובות בתורה.

לעילוי נשמת
שאול בן בוליסה הררי ז"ל

לעילוי נשמת
נתן יעקב בן ליה מייזון ז"ל

אברהם בן חניני אלישע ז"ל
גבריאל הוטו בן יוכבד ספיאשוילי ז"ל
דינה בת בת שבע טורקניץ ע"ה
פייר סעדיה בן חנה ז"ל ע"י טוביאנה

לימוד "אבות ובנים" ב"דרכי תורה" עם עשרות ילדים מדי שבת בשעה 17:00. לילדים המשתתפים יחולקו ממתקים ופרסים וכרטיסים. כמו כן מתקיים חידון "טמונה בפרשה". חידת השבוע: איזה פסוק בפרשה מתחיל ומסתיים באותן 3 מילים?

זמני התפילות ב"דרכי תורה" שבת קודש פרשת שלח

מנין פלג המנחה - 18:00
מנחה ערב שבת (קרבת) - 19:20
הדלקת נרות - 19:24
שחרית מנין נץ (קרבת) - 4:40
שחרית מנין מרכזי (קרבת) - 8:15
מנחה מנין א' (קרבת) - 13:30
תהלים לבנות - 14:00
תהלים לבנים - 14:30
שיעור גמרא מס' ברכות - 14:15
שיעור הלכה - 15:45
שיעור מוסר ופרשת השבוע - 16:40
אבות ובנים - 17:00
מנחה מנין ב' (קרבת) - 18:00
דרשת "רעוא דרעוין" - 20:05
צאת השבת - 20:16
ערבית מוצ"ש - 20:20